

ללא כותרת, 2004, אספלט ושמן על נייר, 100x70 ס"מ

יעל כנעני מציירת בתערוכה על נייר, בגרפיט, שמן ואספלט, ציור שחוקר את עצמו ובודק שפה עקרונית, שפה שמשיקה לשפת כתב-תנועה. בציר זמן מסויים נולדת תנועה במרחב הדף מתמקמים מבנים / משפטים, קומפוזיציות מורכבות וריבוי מרחבים מתפצלים.

דרך עבודתה מעוררת בצופה צורך לפענח מילון. מילון, שכולל שפה שבנויה על אימון חוזר שמעבד, משכלל ובונה סדרה, סדרה שיש בה רצף, קצב, סימטריה, מצבי קישור, מעבר, מחבר, עירבול, גלגול, פיזור, חסימה, איטום וגילוי של קו משתהה, מתנתק וניפרם.

יעל כנעני, משוטטת, מחפשת, חוזרת לסכמה, לחלל הגוף, לבסיס. הקו והכתם נבנים כתפר דק בין החלטות חד משמעיות ופרוקן, בין פורמליזם נקי לבין דימויים טעוני משמעות רגשית שנעים בין שבר למעוף (גשר, סירה, חצאית אדומה, כנפיים ודימויי אנוש). ציור צנוע, מחד, ספונטני וזורם, ומאידך מודעת כנעני לשליטה העצמית.

תהליך העבודה הופך במובנים מסויימים למרכז היצירה, לתהליך של כנעני, מנסה ג'ורג' פרק לתאר כתיבת משפט על דף ריק בספרו "חלל וכו', מבחר מרחבים":

... "אני כותב: אני משרטט מילים על דף.
אות-אות, הטקסט מתהווה, מתגשם, מתגבש, מתמקם, מתאבן:

קו

א

י

פ

ק

י

מדויק למדי מופיע על הדף הלבן, משחיר את החלל הבתול, מעניק לו מובן, מכון אותו:
מימין לשמאל

מ

ל

מ

ע

ל

ה

ל

מ

ט

ה

קודם לכן, כלום לה היה, או כמעט לא כלום; לאחר מכן, אין הרבה, רק סימנים אחדים, אבל די בהם כדי שיהיה למעלה ולמטה, התחלה וסוף, ימין ושמאל, קדימה ואחורה..."

המסע המתמשך של יעל כנעני הוא מסע שנע בתנועה ליניארית, מעגלית ובתנועת מטוטלת. מסע עקבי שלרגע אינו שוכח את מקורותיו.

דרורה דקל